

УДК 130.2

Т. Лібусь

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

О.ШПЕНГЛЕР ПРО РОЛЬ ТЕХНІКИ В ЖИТТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

T. Libus

O.SHPENHLER ABOUT THE ROLE OF TECHNOLOGY IN THE EUROPEAN CIVILIZATION LIFE

Шпенглер є одним з перших філософів, який оцінив соціальну масштабність проблеми занепаду культури, вплив на неї науково технічного прогресу. На його думку, не можна техніку розуміти лише інструментально, мова йде про спосіб поведінки з речами. Під технікою філософ розуміє тактику всього життя в цілому.

Імпульс до технічного прогресу далеко не однаковий у різних культурах і цивілізаціях. Для європейської людини техніка постає як спосіб досягнення більшої влади, могутності. В своєму захопленні створенням нової техніки, а також у прагненні підпорядкувати природу людині, вчені Заходу прирівнюють себе до Божества. Однак, чим більшого технічного розвитку досягає цивілізація, тим більш нищівного впливу зазнає природа, що в кінцевому результаті може призвести до трагедії.

В своїй праці «Людина і техніка» німецький філософ передрікає неминучий кінець європейської цивілізації, і в цьому він вбачає декілька причин. Першою і найголовнішою причиною, на думку філософа, є нестримний і неконтрольований розвиток техніки: «Володар світу стає рабом машин». Всі великі відкриття - це досягнення особистостей, які не задумуються, чого більше принесе їхнє відкриття, користі чи шкоди, воно буде мати творчий чи руйнівний характер.

Всі великі відкриття - це досягнення особистостей, які не задумуються чого більше принесе їхнє відкриття, користі чи шкоди, воно буде мати творчий чи руйнівний характер. Жоден вчений не може передбачити, якими будуть наслідки від його винаходу. Коли він працює над якоюсь проблемою, ним керують особисті стимули. По-перше він хоче отримати перемогу над важкою проблемою, а по-друге, якщо він вирішить цю проблему то вона принесе йому славу і багатство. Другою причиною можливого занепаду європейської культури є поширення технічних знань і досягнень європейської цивілізації на інші народи. Європейська техніка є внутрішньо чужою іншим расам, для яких техніка не є внутрішньою необхідністю а лише засобом досягнення своїх цілей. Тенденція засвоєння технічних досягнень Заходу зумовлена тим, щоб використати їх проти самого європейського світу. В результаті чого європейська культура може стати жертвою інших рас. В концепції Шпенглера культури тимчасові, але людство вічне і на зміну західної цивілізації прийде «російсько-сибірська».

Отже, аналізуючи праці Шпенглера, можемо зробити висновки, що в своїх працях філософ намагався дати пояснення і спрогнозувати наслідки технічного розвитку Європейської цивілізації. Він одним з перших передбачив серйозні соціальні проблеми з розвитком техніки, і її можливий негативний вплив на життя людей.

Література:

Шпенглер О. Человек и техника //Культурология. XX век. М., 1995, с.457